

Lisämääräraha vanhuspalveluiden asumispalveluihin

4098/02.02.00/2015

Sotela § 145

Valmistelija: vanhus- ja hoitopalvelujohtaja Riitta West,
puh. 03-849 4201, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Vuoden 2015 talousarviota laadittaessa jouduttiin karsimaan tehostetun palveluasumisen palveluseteli- ja ostopalvelumäärärahoista n. 300 000 euroa yhtenä keinona päästä talousarvioraamiin. Em.palvelua tarvitsevien vanhusten määrän lisääntyessä palvelutarve ei ole kuitenkaan vähentynyt. Terveyskeskuksen vuodeosastopaikkoja vähennettiin myös vuodenvaihteessa 2014-2015 yhteensä 6 perusterveydenhuollon paikkaa toisena keinona päästä talousarvioraamiin vuoden 2015 talousarviossa. Nyt on todettu, että vuodeosastolle kertyy 24 h hoivan jonottajia säännöllisesti n. 8-10 asiakasta, joita ei saada sijoitettua jatkohoitopaikoille niiden pienen vaihtuvuuden vuoksi. Vuodeosaston kuormitus on tällä hetkellä 99 %.

Kevyemmäksi asumisvaihtoehdoksi kehitelty laajennettu tuettu asuminen on lisääntynyt merkittävästi. Niihin on varattu käyttösuunnitelmassa 2015 kotihoitoon (kp 2720) määrärahaa, mutta menot on kirjattu ostopalveluihin (kp 2750). Soluasuntotyyppinen asumisvaihtoehto pilottina on käynnistymässä lokakuun 2015 aikana.

Ennaltaehkäisevistä uusista palvelumuodoista (tehostettu kotikuntoutus, käynnistyi toukokuussa 2015 ja kotisairaaloiminta, käynnistyi 5.10.2015) on vasta vähäistä kokemusta, joten niiden käynnistäminen vuodeosastokäyttöön ei ole vielä vaikuttanut toivotulla tavalla.

On myös todettu, että vuodeosastolla ei ole riittävää asiantuntemusta arvioida kokonaisvaltaisesti kotona pärjäämistä, joten on suunniteltu, että jatkossa jos epäillään, että potilas ei pärjää enää kotona hänet sijoitetaan n. 3 viikoksi arviointijaksolle asumispalvelupaikalle, jossa arvioidaan kokonaisvaltaisesti kotona-asumisen vaatimukset ja kuntoutetaan tähtäimenä kotiin paluu. Mikäli arviointijakson jälkeen todetaan, että kotona ei enää pärjää millään tukitoimilla, niin sitten vasta tehdään 24 h hoivaan hakemus. Aavassa tällä toimintamallilla on ollut arviointijaksolla vuoden 2015 aikana 38 henkilöä, joista vain 16 tarvitsi jakson jälkeen 24 h hoivapaikan. Näitä arviointipaikkoja on tällä hetkellä käytössä 1 Kanervalassa. Jatkossa Mäntylään saadaan 2 paikkaa ja Hopeasiltaan 1 paikka, kun paikkoja vapautuu. Tämä tarkoittaa, että tehostetun palveluasumisen ostopalvelupaikkoja tarvitaan 4 lisää, jos tässä vaiheessa 4 paikkaa otetaan ns. jaksottaishoitopaikoiksi, joilla arviointijaksoja toteutetaan. Jaksottaishoitopaikkoja vapautuu myös silloin, jos saadaan aktivoitua omaishoitajia

tuomaan omaishoidettava useammin perhehoitajan luokse omaishoitajien vapaapäivien pitämiseksi. Myös muut asiakasryhmät käyttävät jaksottaishoitopaikkoja kuin ikäihmiset.

Omaishoidon tukeen saatiin vuodelle 2015 lisää määrärahoja 100 000 euroa, että oltaisiin päästy lähemmäksi valtakunnallista suositusta (75 vuotta täyttäneistä 5-6 % on omaishoidon piirissä, Heino-lassa on 3,2 %). Omaishoidon tuen kriteerejäkin lievennettiin hieman, mutta sillä ei ole ollut toivottua vaikutusta, sillä omaishoitajaksi ei voida ketään pakottaa. On todettu lisäksi, että tälläkin hetkellä omaishoitajissa on paljon iäkkäitä vanhuksia, joilla omakin terveys on heikentynyt merkittäväksi, jolloin on jouduttu sijoittamaan tehostettuun palveluasumiseen sekä omaishoidettava että omaishoitaja. Omaishoidon tukeen on varattu rahaa vuodelle 2015 yhteensä 773 000 euroa, josta 16.9 mennessä oli käytetty 387 357 euroa. Jos käyttö jatkuisi nykyisenlaisena, niin arvio tarvittavasta määrärahasta koko vuodelle on n.580 000 euroa.

Tämän hetkisen arvion mukaan tarvitaan laajennettuun tuettuun asumiseen 10 palvelusetelipaikkaa lisää sekä tehostettuun palveluasumiseen 4 paikkaa lisää loppuvuodelle 2015. Tällä hetkellä (tilanne 1.10.2015) 24 h hoivaan jonottaa tällä hetkellä yhteensä 31 hakijaa ja keskimääräinen jonotusaika on 4,5 kuukautta.

Hallintoyksikkö on tarkistanut sitovuustason määrärahat ja niiden kokonaiskate riittää esitettyihin määrärahasiirtoihin.

Ehdotus:

Sosiaali- ja terveystoiminta (KK): Sosiaali- ja terveystoiminta päättää siirtää kotihoidon palveluseteleistä (kp 2720 tili 4700) 342 000 euroa ja omaishoidosta (kp 2740 tili 4700) 170 000 euroa eli yhteensä 512 000 euroa seuraavasti:

1. palveluseteleihin (kp 2750 tili 4700) yhteensä 440 000 euroa

2. tehostettuun palveluasumiseen (kp 2750 tili 4330) yhteensä 72 000 euroa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksianto:

Kopio kotihoidon johtaja
asumispalvelujohtaja